

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 180 A

Warszawa, niedziela 19 czerwca 1938 r.

Rok XIII

BŁĘDÓW

biura: Złota 3 tel. 6.40.45

KRZEWY - ozdobne i owocowe
drzewa alejowe róże byliny i skalne
Katalogi gratis niskie ceny

Wielka niewiadoma

Kto będzie marszałkiem Sejmu?

„Ozon” bez kandydatów

Obsadzenie stanowiska marszałka Sejmu opróżniono po śmierci ś. p. marszałka Cara na stryczku duże trudności.

W kołach sejmowych za kandydata mającego największe szanse uważają pułk. Sławka, wyrażając jednocześnie wątpliwości, czy pułk. Sławek zgodzi się na wysunięcie swej kandydatury. Gdyby jednak ta kandydatura była postawiona to według opinii kół politycznych nie należy się spodziewać, by Sejm wybrał pod znakiem pułk. Sławka, obalił jego kandydaturę.

Pułk. Sławek który był wieloletnim premierem, a miał i ma aspiracje na zajęcie najwyższych stanowisk w państwie może nie chcieć zająć stanowiska marszałka Sejmu. Z drugiej jednak strony niewątpliwie zależy mu na wywieraniu wpływu na Sejm. Wpływ ten dotychczas wywierał przez ś. p. marszałka Cara. Po jego śmierci będzie chciał ten wpływ niewątpliwie utrzymać. Jeśli więc sam nie będzie kandydował wysunie niewątpliwie kandydaturę wicemarszałka Schaetzla, który w czasie choroby zastępował marszałka Cara.

Kandydatura ta jednak napotka na sprzeciw zwłaszcza ze strony „Ozonu” i dla tego liczyć się należy z tym, że może przejść jedynie nieznaczna większość głosów.

Koła sejmowe chciały by doprowadzić do takiej sytuacji, by przyszedł marszałek przeszedł przynajmniej większość głosów i by cały Sejm uważał go za swojego wybrańca.

W najtrudniejszym położeniu znajduje się klub „Ozonowy”. Może on być przy wyborach czyn

niem najbardziej ważkim, nie wiadomo jednak, czy przy wyborach na marszałka cały klub pójdzie w jednym szeregu. Na dobitkę z tego „Ozon” nie posiada kandydata słynny autor „rudych mały” jest postacią wyjątkowo niepopularną na terenie Sejmu. Pos. Tomaszewicz który repre-

zentuje sztab „Ozonu” na terenie Sejmu również nie ma szans. Gdyby przewodniczącym Koła parlamentarnego „Ozonu” był dotychczas pułk. Świdziński, to miałby on nie wątpliwie większe szanse od innych kandydatów „Ozonu”. Stoimy przed wielką niewiadomą. Najbliższe dni dadzą nam

wiązanie gdyż nowy marszałek Sejmu będzie wybrany na najbliższym posiedzeniu Sejmu.

Najważniejsze telefony

Na pierwszej stronie książki telefonicznej na rok 1938-39 należy wpisać następujące numery najważniejszych telefonów.

Pogotowia ratunkowego

Najbliższego komisariatu Pol. Państw.

Straży ogniowej

oraz Kantoru ABC — 2-24-50
Z tego telefonu należy korzystać, chcąc:

zaprenumerować ABC
zgłosić zmianę adresu (bezpłatnie)
zamówić prenumeratę dodatkową dla wyjeżdżających członków rodzin za zł. 1.45.

UZNANE PRZESZCZYŃCIE
CAŁY ŚWIAT

ASPIRIN
TABLETKI DLA REUMATYKÓW

Na Zjazd Macierzy

W niedzielę odbędzie się do roczne Walne Zebranie Towarzystwa Polskiej Macierzy Szkolnej.

Polska Macierz Szkolna ma za sobą wielką szczytną tradycję. W czasie niewoli, w najcięższym okresie życia narodu, zjednoczyła ona około 100 tys. członków zorganizowanych konspiracyjnie. Z dala od zgiełku partyjnego te szeregi ofiarne kobiet i mężczyzn pracowały nad budowaniem świadomości narodowej i nad oświatą ludową. Owocem tej pracy były liczne szkoły ogólnokształcące i zawodowe oddane Państwu Polskiemu w chwili odrodzenia i kadry działaczy miejskich i wiejskich, bez rozgłosu pracujących w dalszym ciągu.

Po odzyskaniu niepodległości praca społeczna w ogóle, a praca PMS w szczególności po dupadła. Zbyt wiele oczekiwa-

no od państwa, zbyt wiele od mechanicznych zarządzeń. P. M. S. skurczyła się w swoim zasięgu przysłała w opinii publicznej, znano ją tylko z dorocznych odświętnych zbiórek pieniężnych na cele oświaty kresowej i pozaszkolnej. A jednak szła dalej praca cicha praca zwiastująca nad ekspansją polskości na Kresy, nad oświatą pozaszkolną mas.

I dziś, w 33 roku działalności, w dniu zjazdu P. M. S. stoimy ponownie wobec ogromnego dorobku, nie reklamowanego przez prasę, ani przez partyjne bojówki ani przez kolportaż ulotek po rogach ulic. Blisko 30 tys. członków, w 266 kołach. Po wsiach i miasteczkach 399 czytelników - świetlic. Po tychże wsiach kursuje 1633 wędrownych bibliotek. Szkół powszechnych 254 gimnazjów 9. zawodowych 31, uczniów 17824. Liczne kursy dla dorosłych, bursy i ochrony.

Stronnictwa polityczne ograniczyły się przy szczupłych zresztą środkach do wąskich pól działania. Akcja oświatowa tymczasem stała się faktem konsolidacji narodowej w najlepszym tego słowa znaczeniu. Akcję Macierzy popiera dzisiaj armia, która docenia rolę P. M. S. w kształceniu rekruta, unaradawianiu Kresów. W akcji Macierzy mają pole do pracy i szlachetnego współzawodnictwa wszystkie czynniki myślące i czujące narodo-

wo. W dniu Zebrania Walnego Macierzy stwierdzić należy jeszcze jeden doniosły fakt: praca społeczna, ograniczona i osłabiona dotychczas odzyskała nowe siły. Zrazu nieliczne, ale coraz wzrastające na siłę szeregi polskiej młodzieży akademickiej, bez względu na odcięcie grupowe, garna się do Kół Młodych PMS. Widzą bowiem, że w szeregach Macie-

rzy, skuteczniej można pracować dla realizacji Nowego Ładu w dziedzinie kultury narodowej i oświaty mas. I z dala od rozgrywek partyjnych, wstrząsających niestety terenem akademickim współzawodniczą ze sobą w zgodnym wysiłku.

I dlatego ruch narodowo-radykalny który z radością wita każdą zgodną z jego intencjami inicjatywę, w pracy PMS widzi wielką przyszłość: PMS musi odegrać rolę w odrodzeniu i upowszechnieniu kultury narodowej, w bezinteresownej pracy oświatowo kulturalnej dla wsi, dla miasta, dla chłopów robotnika i inteligencji pracującej.

Dlatego, w dniu Walnego Zebrania z całego serca życzymy Macierzy powodzenia w pracy i walce.

Tadeusz Pietkiewicz

Zebrania Związku Polskiego
Żądamy programu
w kwestii żydowskiej

Związek Polski organizuje w ciągu czerwca r. b. w szeregu miejscowości zebrania publiczne, których

celem jest zaznajomienie najszerzych kół społeczeństwa z założeniami Związku Polskiego oraz spopularyzowanie zasad minimalnego programu w kwestii żydowskiej.

W pierwszej połowie czerwca odbyły się już takie zebrania m. in. w Chełmie, Gidlach, Pruszkowie i Bloniu, a ostatnio w Grodzisku Mazow. i na Powiślu w Warszawie.

Na zebraniach tych uchwalono 12 tez minimalnego programu w kwestii żydowskiej.

W najbliższych dniach przewidziane są zebrania w następujących miejscowościach:

W dn. 19 b. m. 1) w Sochaczewie — prelegenci: ks. J. Bogusz i dyr. E. Kemnitz z Warszawy, członek Zarządu Głównego Związku Polskiego. Będzie to zarazem organizacyjne zebranie Koła Związku Polskiego w Sochaczewie;

2) w Rawie Mazowieckiej — prelegent p. poseł Dudziński;

3) w Tłuszczu — prelegenci p. L. Kubicki i M. Ziółko.

W dniu 26 b. m. w Łowiczu w sali Domu Ludowego. Prelegenci: ks. Bogusz, poseł Budzyński i mec. Puciata wygłoszą przemówienia na temat: „Żądamy programu w kwestii żydowskiej”.

Zdecydowane stanowisko komisji sejmowej

Przeciwko nadużyciom
przy wyborach samorządowych

Sejmowa komisja administracyjno - samorządowa po przeprowadzeniu rozprawy ogólnej nad projektem ustawy o wyborach do rad gromadzkich gminnych i powiatowych, przystąpiła w piątek wieczorem do dyskusji szczegółowej. Obrady przeciągnęły się do późnej nocy. W projekcie rządowym dokonano pewnych zmian,

z których na uwagę zasługują następujące:

1) Obniżono cenę wieku dla biernego prawa wyborczego z 30 na 27 lat,

2) Sprecyzowano i przedłużono terminy różnych czynności wyborczych, a w szczególności w postanowieniach dotyczących zgłaszania kandydatur. Uczyniono to w tym celu, aby unikać możliwości jakichkolwiek szyszan lub stwarzania trudności. Zgłaszanie kandydatur może się odbywać przez trzy dni w terminie i miejscu, ogłoszonym przez wójta.

3) Ilość niezbędnych podpisów pod zgłoszeniem kandydatów ustalono na 10.

4) Ustalono, że podpis pod zgłoszeniem w razie wycofania go, nie ma żadnych skutków prawnych. Ważnym jest pierwszy podpis. Wszelkie podpisy tego samego zgłaszającego na późniejszych zgłoszeniach kandydatów są nieważne.

5) Zniesiono okręgi jednomandatowe. Pozostawiono administracji możliwość wyznaczenia okręgów dwu i więcej mandatowych. Wobec tego we wszystkich okręgach będzie mógł znaleźć zastosowanie system proporcjonalny.

6) Proporcjonalność w głosowaniu na osoby zabezpieczono przez system ściśle określonego głosowania, tj. że w okręgach wybierających 2—4 radnych można głosować na jednego radnego i jednego zastępcę, w okręgach 5—8 mandatowych na dwóch radnych i dwóch zastępców, w okręgach 9—12 mandatowych na 3 radnych i 3 zastępców.

7) Władza administracyjna, orzekająca o unieważnieniu wyborów, została związana głosem stanowczym wydziału powiatowego w odróżnieniu od projektu rządowego, który przewidywał tylko niewiążącą opinię ze strony wydziału powiatowego.

Sobotnie posiedzenie komisji administracyjno - samorządowej, nad którym miały być prowadzone dalsze obrady, otworzył przewodniczący pos. Duch, komunikując, że na zarządzenie urzędującego wicemarszałka Schaetzla, wskutek śmierci marszałka Cara, wszystkie prace komisji i Sejmu zostały wstrzymane. Po uroczystej chwili milczenia, poświęconej pamięci Zmarłego, przewodniczący zamknął posiedzenie.

Dzisiejsze ABC z dodatkiem (razem 12 str.) kosztuje 10 gr.